

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

30.11.2020

с.Старое Дрожжаное

№ 660

2021-2023 елларга "Уңайлы яшәү тирәлегә" муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәләлеген бәяләү тәртибен һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының муниципаль программаларын эшләү һәм тормышка ашыру буенча Методик рекомендацияләрне раслау турында» 2015 елның 17 ноябрәндәге 453 номерлы карары нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. 2021-2023 елларга "Уңайлы яшәү тирәлегә" программасын расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга.

Башкарма комитет житәкчесе

Д.А.Сатдинов

Татарстан Республикасы
 Чүпрәле муниципаль районы
 Башкарма комитеты
30.11.2020 ел
660 номерлы карары
 белән расланган

Программа паспорты

Программаның исеме	2021-2023 елларга "Уңайлы яшәү тирәлеге " муниципаль программасы (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигезләр	«Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында " 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон; Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 2011 елның 17 мартындагы 175 номерлы «2011 - 2015 елларга «Уңайлы мохит» Россия Федерациясе дәүләт программасы турында» карары; Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының 2011 елның 12 июлендәге 712н номерлы боерыгы; «2011-2015 елларга «Уңайлы мохит» Россия Федерациясе дәүләт программасы турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 2011 елның 17 мартындагы 175 номерлы карарын 2011-2012 елларда Россия Федерациясе субъектлары дәрәжәсендә һәркем файдалана алырлык мохит булдыру»; «2011 - 2013 елларга Татарстан Республикасында инвалидлыкны профилактикалау һәм инвалидларны реабилитацияләү системасын үстерү концепциясен раслау турында» 2010 елның 31 декабрәндәге 1184 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары
Муниципаль заказчы	Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның максаты	Инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәре өчен уңайлы яшәү мохите булдыру
Программаның бурычлары	Инвалидлар өчен социаль, транспорт һәм инженерлык - инфраструктурасын формалаштыруны норматив, хокукый яктан тәмин итү, инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен социаль һәм транспорт инфраструктурасын мониторинглау һәм контрольдә тоту системасын формалаштыру; социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасының өстенлекле объектларын инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәренә, аларның аерым ихтияжларын исәпкә алып, киртәләрсез үтеп керү һәм хезмәтләр күрсәтү өчен яраклаштыру; интернет-ресурсларны һәм элементә жайланмаларын - адаптацияләү, шулай ук Мәгълүматлаштыру һәм элементә өлкәсендә хезмәт күрсәтү; мөмкинлекләре чикләнгән кешеләргә карата толерант мөнәсәбәт формалаштыру.

Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2023 еллар, шул исәптән: I этап - 2023 ел II этап-2022 ел. III этап-2023 ел.
Программаны финанслау - күләмнәре һәм - чыганакалары	Программаны финанслауның гомуми күләме 1980,00 мең сумны тәшкил итә.
	<p>Программаны финанслау чыганакалары</p> <p>Жирле бюджет акчалары (программаны жирле бюджеттан финанслау прогноз характерына ия һәм ел дәвамында өстәмә керемнәр алу хисабына төзәтеләчәк) – <u>475,00</u> мең сум, шулардан 2021 елга-165,00 мең сум, 2022 елга-160,00 мең сум, 2023 елга-150,00 мең сум.</p> <p>Татарстан Республикасы акчалары-<u>1085,00</u> мең сум, шулардан 2021 елга-340,00 мең сум, 2022 елга-390,00 мең сум, 2023 елга-355,00 мең сум.</p> <p>Бюджеттан тыш чаралар -420,00 мең сум, шулардан 2021 елга-140,00 мең сум, 2022 елга-140,00 мең сум, 2023 елга-140,00 мең сум.</p>
Программаны - гамәлгә ашыруның - көтелгән нәтижеләре	<p>2023 елга түбәндәге нәтижеләргә ирешү планлаштырыла</p> <p>Программалар:</p> <p>объектлар һәм хезмәт күрсәтүләрдән файдалануның формалашкан һәм яңартыла торган картасы булу;</p> <p>социаль, транспорт, инженерлык инфраструктурасының өстенлекле объектларының инвалидлар һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәре өчен мөмкин булган өлеше - 75 процент;</p> <p>сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затлар һәм инвалидлар өлеше, системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче, халыкның бу категориясенә гомуми санында - 35 процент;</p> <p>инвалидларны һәм үсеш бозулары булмаган затларны гомуми белем бирү учреждениеләренә гомуми санында - 65 процентны уртак укытуны тәмин итәргә мөмкинлек бирә торган универсаль барьерсыз мохит булдырылган гомуми белем бирү учреждениеләре өлеше;</p> <p>өстенлекле объектларның һәм хезмәтләрнең файдалану дәрәжәсен уңай бәяләүче инвалидлар өлеше - 80 процент;</p>

1. ПРОБЛЕМАНЫҢ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ ҺӘМ АНЫ ПРОГРАММА МЕТОДЛАРЫ БЕЛӘН ХӘЛ ИТҮ КИРӘКЛЕГЕН НИГЕЗЛӘУ

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының социаль-иқтисадыҗ үсеше стратегиясенә бер юнәлеше-инвалидларны һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче - төркемнәрен реабилитацияләү һәм социаль интеграцияләү.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында инвалидларны реабилитацияләү һәм социаль интеграцияләү мәсьәләләре элеккечә актуаль булып кала һәм алга таба эшләр бетерүне, системалаштыруны һәм комплекслы хәл итүне таләр итә.

2020 елның 1 ноябренә Татарстан Республикасының Чүпрәле районында 2257 инвалид исәптә тора, шуларның 70 е-инвалид балалар. Социаль яклау бүлгегә мәғлүматларына караганда, 88 коляскадагы инвалид (шул исәптән 11 бала), 43-суқыр һәм начар күрүчеләр, 13 - суқыр һәм начар ишетүчеләр.

«Уңайлы мохит» озак сроклы максатчан программасы эшли башлаганнан бирле Чүпрәле муниципаль районында 2011 елдан башлап инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен уңайлы мохит булдыру буенча түбәндәгә эшләр башкарылды:

«Чүпрәле РҮХ» ДАССОның Инвалидларның һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә тоткарлыксыз үтеп керү мөмкинлегә өчен яраклаштыру;

Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә тоткарлыксыз үтеп керү мөмкинлегә өчен социаль яклау бүлгегә бинасын жайлаштыру;

Чүпрәле муниципаль районы буенча инвалид - коляскада йөрүчеләр яшәгән 6 күпфатирлы торақ йортның адаптациясе;

Район үзәгендә инвалидларга һәм халыкның башка аз мобиль төркемнәренә тоткарлыксыз керү өчен, жир өсте кичүләрен реконструкцияләү һәм жиһазлау, борт ташын киметү.

Мәгариф учреждениеләрендә, авыл мәдәният йортларында, авыл советлары биналарында ремонт эшләре башкарылды, район үзәгенә уңайлы мохит парклары төзекләндерелде, сәүдә үзәкләре биналары һәм алар янәшәсендәгә территорияләр жайлаштырылды, «Чайка» балалар сәламәтләндерү лагере төзелде, ел саен спорт-сәламәтләндерү чаралары, фестивальләр, ижади конкурслар үткәрелә.

Иске Чүпрәленә үзәк өлешендә мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен балалар мәйданчыгы төзелде

Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2008 елның 16 февралендәгә 87 номерлы карары нигезендә инвалидларның сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял, спорт һәм башка социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәгә объектларга, транспорт, сәүдә, жәмәгать туклануы объектларына, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәгә объектларга, торақ фонды объектларына (тиешле проект документациясе әзерләнгән очракта) керүен тәмин итү өлешендә проект документларын караганда, башкарма комитетның архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлгегә хезмәткәрләре нигездә СНИП 35-01-

2001, 35-101, 2001-35-102, тышкы күренеш объектларын, генераль план объектларын караганда эскизлар составында инвалидларның файдалана алуын тээмин итү чараларын карый.

Социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары, торак йортлар һәм ишегалды территорияләре биналарының һәм корымаларының тулысынча яраксызлыгы аркасында, күп кенә социаль, белем бирү, көнкүреш, рекреация хезмәтләре алу, жәмгыять тормышында, инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен тулы хокуклы катнашу мөмкинлеген чикләү аркасында, 2017-2020 елларга «Уңайлы мохит» муниципаль программасы эшләнде.

Барлык социаль өлкәләрдә инвалидлар һәм халыкның башка аз мобиль төркемнәре өчен киртәләрсез мохит шартлары тудыру, мөмкинлекләре чикләнган һәм аларны тулысынча һәм нәтижәле итеп социумга кертүгә комачаулаучы затларның тормыш эшчәнлеген чикләүне күп очракта формалаштыра торган «мөнәсәбәтле» һәм урта каршылыкларны бетерү өлеге программаның төп юнәлешләреннән берсе булып тора.

Инвалидларны физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү процессына, шулай ук тәкъдим ителгән сәнгать төрләренә массачыл кертү күзәтелми.

Өлеге программа районда инвалидларны жәмгыятькә интеграцияләү һәм реабилитацияләү өчен шартлар тудыру буенча үткәрелә торган комплекслы чараларның дәвамы булырга һәм инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен социаль, транспорт һәм инженерлык - инфраструктурасы объектлары һәм хезмәт күрсәтүләренә үтемлеге тээмин итәргә, аларның тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрергә тиеш.

2. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

Программаның максаты-инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәре өчен уңайлы яшәү мохите булдыру.

Программаның бурычлары:

социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасы инвалидларның файдалана алуы өчен мөмкин булган социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасын формалаштыруга норматив, хокукый ярдәм күрсәтү, социаль һәм - транспорт инфраструктурасының барлык категорияләре һәм башка аз мобиль төркемнәреннән инвалидларның файдалана алуын тээмин итүне мониторинглау һәм тикшереп тору системасын формалаштыру;

барлык категория инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре тарафыннан тоткарлыксыз файдалана алу өчен социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасының өстенлекле объектларын, тормыш эшчәнлегенә төп чикләүләреннән чыгып, аларның аерым ихтыяжларын исәпкә алып, адаптацияләү;

интернет-ресурсларны һәм элементә жайланмаларын жайлаштыру, шулай ук мәгълүматлаштыру һәм элементә өлкәсендә хезмәт күрсәтү;

мөмкинлекләре чикләнган кешеләргә карата жәмгыятьнең толерант мөнәсәбәтен формалаштыру.

3. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ СРОКЛАРЫ, АНЫҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ ҺӘМ ИНДИКАТОРЛАРЫ

Куелган бурычларны хәл итү максатларында программаны үтәүнең ике этабы күздә тотыла:

I этабы - 2021 ел;

II этабы - 2022 ел.

III этабы - 2023 ел.

4. ТӨП ЧАРАЛАР ҺӘМ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП БАШКАРУЧЫЛАРЫ

Программа бурычларын хәл итү өчен Инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен уңайлы мохит формалаштыру буенча үзара бәйләнгән һәм координацияләнгән чаралар комплексын тормышка ашыру планлаштырыла.

Программаның төп юнәлеше булып инвалидлар һәм халыкның социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасының башка аз мобильле төркемнәре өчен уңайлы мохит формалаштыруны норматив, хокукый озата баруны булдыру; социаль һәм транспорт инфраструктурасында инвалидларның файдалана алуын тәэмин итүгә мониторинг һәм контроль системасын булдыру тора.

Әлеге юнәлештәге чаралар түбәндәгеләрне үз эченә ала:

инвалидларның гамәлдәге социаль инфраструктура объектларына, транспорт һәм инженерлык инфраструктураларына үтеп керә алуын тәэмин итү буенча чараларның минималь исемлеген эшләү;

Программа кысаларында инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен уңайлы мохит булдыру буенча гамәли чараларны гамәлгә ашыру социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасының өстенлекле өлкәләрендә - тормышка ашырылачак.

Уңайлы мохит формалаштырганда комплекслы якин килүне күрү, ишетү һәм терәк-хәрәкәт аппараты бозылган инвалидларның шәхси ихтияжларын исәпкә алу юлы белән тәэмин итү планлаштырыла.

Социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасының өстенлекле өлкәләрендә инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен уңайлы мохит булдыру буенча гамәли чаралар түбәндәге чараларны үз эченә алачак:

Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә тоткарлыксыз үтеп керә алу өчен, аларның аерым ихтияжларын һәм аларның хезмәт күрсәтүләрен исәпкә алып, һөнәри белем, сәламәтлек саклау учреждениеләре, мәдәният учреждениеләре, шулай ук янәшәдәге территория, шул исәптән:

махсус билгеләнгән парковка урыннары һәм югары комфортлы урыннар булдыру һәм жайланмалар өстәмә урын белән алда яки эт өчен-повырь яки көтү урыннарында һәм кабул итү урыннарында хәрәкәт итү өчен жайланмалар,

биналарны пандуслар һәм башка махсус жайланмалар, мәгълүмати табличкалар, «ярдәмчене» чакыру тәймәсе, ишетү сәләте бозылган кешеләргә ишетү сәләтен арттыру өчен жайланмалар урнаштыру,

күрсәтелә торган хезмәтләр турында белешмә мәгълүматның махсус ихтыяжларын исәпкә алып, инвалидлар һәм халыкның башка аз мобильлә төркемнәрендә инвалидлар өчен жайлаштырылган формада урнаштыру; дәүләт хезмәтләрен электрон рәвештә күрсәтү,

инвалидлар өчен спорт объектларына керү мөмкинлеген тәэмин итү,

жәяүлеләр һәм транспорт коммуникацияләре, жәяүлеләр кичү юллары, жәмәгать пассажир транспорты тукталышларын сөйләм һәм текст мәгълүматын (транспорт хәрәкәте маршрутларының график схемаларын да кертеп) синхрон чыгару системалары белән жиһазландыру, пандуслар, тактиль һәм контраст өслекләре һ. б.; жәяүлеләр кичү урыннарында сьезд һәм чыгу уңайлыгы өчен борт ташын киметү;

гомуми белем бирү учреждениеләренен, һөнәри белем бирү учреждениеләренен мөмкинлекләрен тәэмин итү; ижтимагый учреждение хезмәткәрләрен ишарә телен тәржемә итүдә укыту.

Белем бирү учреждениеләрендә инвалидларга карата толерант мөнәсәбәт формалаштыруга, аларның үзенчәлекләрен хөрмәт итүгә юнәлтелгән тәрбия эшен оештыру; Чүпрәле муниципаль районы дәрәжәсендә инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәре өчен уңайлы мохит формалаштыру идеяләрен, принципларын һәм чараларын тарату буенча ижтимагый-агарту кампанияләрен оештыру һәм үткәрү буенча чаралар жиһәрелде.

Чүпрәле муниципаль районының халык составы һәм конфессияләренен һәм дини берләшмәләренен күптөрлелеге буенча күп милләтле булуын исәпкә алып, жәмгыятьнен инвалидларга толерант мөнәсәбәтен формалаштыру мәсьәләләрен хәл итүгә дини конфессияләр жәлеп итү күздә тотыла.

5. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ

Программа чараларын тормышка ашыру федераль бюджеттан, республика бюджетыннан, Чүпрәле муниципаль районы бюджетыннан, шулай ук билгеләнгән тәртиптә бюджеттан тыш чыганақлардан жәлеп ителә торган акчалар хисабына тормышка ашырыла.

6. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Программаны тормышка ашыру механизмы планлаштыру һәм фаразлау, программа эшчәнлеген тормышка ашыру, программаның барышын күзәтү һәм контрольдә тоту, программа эшчәнлеген ачыклау, көйләү, финанслау күләме һәм - чыганақлары, максатлы күрсәткечләр.

Программа чараларын гамәлгә ашыру буенча башкаручыларны сайлап алу «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру турында» Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

Программа кысаларында идарәче карарлар кабул итү программаны башкаручылардан келгән мәгълүматны исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Программаның муниципаль заказчысы:

программаны тормышка ашыру буенча гомуми житәкчелек итә;
аны гамәлгә ашыру өчен кирәкле норматив хокукый актларны раслый;

программа чараларын гамәлгә ашыру өчен җаваплы орган билгели, шулай ук аларның финанс йөкләмәләренең үтәлеше турында, программаның максатчан күрсәткечләренең ирешелгән күрсәткечләре турында хисаплар тапшыру өчен җаваплы орган билгели;

субсидияләренең максатчан, адреслы һәм нәтижәле кулланылышын контрольдә тотат.

Муниципаль заказчы - координатор һәм программаның төп Эшләүчесе аны тормышка ашыру барышында:

программаны тормышка ашыру белән житәкчелек итү һәм ағымдагы идарә итүне гамәлгә ашыра;

программаның барлык башкаручыларының эшчәнлеген координацияли;

Программаның максатчан эш күрсәткечләренең кыйммәтләренә ирешүне тәэмин итә;

Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә һәм тиешле контрактлар төзүгә заказлар урнаштыруны контрольдә тотат;

үз компетенциясе чикләрендә аны гамәлгә ашыру өчен кирәкле норматив хокукый актлар эшли;

Программаны гамәлгә ашыру барышы турында квартал саен хисап алып бара;

ел саен программаны тормышка ашыруның барышы һәм дөүләт заказчысына нәтижәлелекне бәяләү турында доклад әзерли;

программаны тормышка ашыру барышы һәм нәтижәләре турында электрон рәвештә мәгълүмат урнаштыруны оештыра;

программа чараларын гамәлгә ашыру барышын яктырту мәсьәләләре буенча массакүләм мәгълүмат чаралары белән хезмәттәшлек итә.

Программа эшчәнлеген тормышка ашыру өчен җаваплы башкаручылар һәм хезмәттәшләр:

программа чараларын үтәүне һәм алар карамагындагы тармак объектларына карата аларның үтәлешен контрольдә тотуны гамәлгә ашыруны оештыра;

конкурс нигезендә эшләрне башкаручыларны һәм хезмәт күрсәтүләренә, шулай ук продукцияне тәэмин итүчеләренә һәр программа чарасы буенча сайлап алалар;

7. ПРОГРАММАНЫҢ СОЦИАЛЬ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Социаль инфраструктураның яңа төзелә торган объектларыннан инвалидларның һәм халыкның яңа аз мобильле төркемнәренең файдалана алуы өлешендә законнарның үтәлешен мониторинглау һәм тикшереп тору системасын төзү норматив хокукый, методик характердагы программа чараларын гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

Чүпрәле муниципаль районында инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен киртәләрсез мохит үсешен тәэмин итәргә;

Программаның гамәли чараларын тормышка ашыру ярдәм итәчәк:

Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренң тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрү;

инвалидларның социаль бәйлеләген киметү һәм изоляцияне жиңү;

инвалидларның социаль һәм хезмәт активлыгын стимуллаштыру;

инвалидларның һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәренң тормыш эшчәнлегенң өстенлекле өлкәләренң объектларга һәм хезмәт күрсәтүләргә керүе.

2021 - 2023 ЕЛЛАРГА "УҢАЙЛЫ МОХИТ" ПРОГРАММАСЫ ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

	Чаралар атамасы	Чараларны үтәү вакыты	Жаваплы башкаруучылар, финанслау чыганагы	Финанслау күләме (мең сум)
	1. Инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәре өчен уңайлы булган социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасын формалаштыруны норматив хокукый яктан тәмин итү, инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен социаль һәм транспорт инфраструктурасының үтемләгән тәмин итү буенча мониторинг системасын			
1	2	3	4	
1.1	Инвалидларның һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәренә өстенлекле өлкәләрдә инвалидларның һәм инвалидларның иҗтимагый оешмалары вәкилләрен жәлеп итеп, объектлар һәм хезмәт күрсәтүләр	2021-2023 ел	Башкарма комитет	
2.	Мәгълүматлар банкының һәм объектларның һәм хезмәтләрнең һәркем файдалана алырлык картасын алып бару һәм аңа ярдәм итү	2021-2023 еллар.	Башкарма комитет	
	2. Инвалидларның һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәренә тоткарлыксыз үтеп керә алу һәм хезмәтләр алу өчен социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасының өстенлекле объектларын тормыш эшчәнлегенә төп чикләүләреннән чыгып аларның аерым ихтыяжларын исәпкә алып адаптацияләү			
1.1	Инвалидларның иҗтимагый оешмалары вәкилләрен жәлеп итеп, торак фондының гамәлдәге объектларын паспортлаштыру үткәру	2021-2023 ел	Социаль, транспорт һәм инженерлык - инфраструктурасының гамәлдәге объектларын паспортлаштыру өчен эш төркеме	

1.2	Торак фонд объектларының инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре ихтыяжларына яраклаштырылуы: бинаның керү зонасын, болдырны, тамбурны, подъезд вестибюлен һәм хәрәкәт (баскычларны) жиһазлау (жиһазлау). хәрәкәт итү юлларын махсус жайланмалар (пандуслар, терәк култыксалар, ашпарельләр, күтәрткеләр, биналар эчендәге ут баганалары, тактиль - полосалар, баскыч алдында тактиль полосалар, кырый баскычларны контраст буяу, тавыш майлы ишек проемкалары белән жиһазлау)	2021-2023 ел	МСА и ЖКХ РТ ТР Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгы бүлеге	2021 - 50 2020 - 50 2023 - 50 Барлығы: 150
1.3	Р. ц. күрү һәм ишәтү мөмкинлекләре чикләнгән инвалидлар өчен паркларны, тротуарларны һәм жәяүлеләр кичү юлларын төзекләндерү. Иске Чүпрәле	2021-2023 ел	МСА и ЖКХ РТ ТР Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгы бүлеге	2021 г-100 2022 ел-150 2023 - 200 Барлығы: 450
1.4	Чүпрәле авылы янындагы жәмәгәт үзәкләре янында инвалидларга парковка урыннары булдыру	2021-2023 еллар.	МСА и ЖКХ РТ ТР Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгы бүлеге	2021 ел-25 2022 ел-25 2023 ел-25 Барлығы: 75
2.	Транспорт инфраструктурасы объектларын жайлаштыру һәм транспорт хезмәтләре күрсәтү			
2.1.	Инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәрен юл инфраструктурасы объектларына якын килү юлларының каршылыгына каршы капламалары белән тәэмин итү	2021-2023 ел	Бюджеттан тыш акчалар	2021 ел-15 2022 ел-15 2023 г-15 Барлығы: 45
3.	Спорт объектларын жайлаштыру һәм физик культура һәм спорт өлкәсендә хезмәт күрсәтү			
3.1	Инвалид спортчыларны спорт ярышларында әзерләү һәм катнашуны тәэмин итү: Парковка урыны жиһазлары. Инвалидларның һәм халыкның башка мобиль төркемнәренә тоткарлыксыз үтәп керү мөмкинлеге өчен бинаны жайлаштыру: - балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбенә 1 катндагы коридорларда поручнялар белән жиһазландыру, тренажер залына керү өчен «Алтын» бинасының 2	2021-2023 (ел саен)	Башкарма комитет, Балалар һәм яшүсмерләр спорт мәктәбе	2021 ел-20 2022 - 30 2023 ел-20 Барлығы: 70

3.2	-инвалидлар өчен уңайлы форматта күрсәтелгән таблицалар урнаштыру; - резин келәмнәр сатып алу; - "Акчарлак" бассейнында коляскадагы инвалидны суга төшерү өчен жиһазлар сатып алу	2021-2023 ел	Башкарма комитет, ДЮСШ, МТЗ - СЗ	2021-2022 еллар-150
3.3	Инвалидларга ярдәм күрсәтү кагыйдәләре буенча белешмәлекләр алу	2022 ел	Балалар һәм	2021-2023 еллар - 15
3.4	Мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр, шул исәптән инвалид балалар арасында район спорт-саламәтләнделерү чаралары, спорт бөйрәмнәре үткөрү	2021-2023 еллар,	Башкарма комитет, ДЮСШ	2021 ел-25 2022 ел-25 2023 ел-25 Барлығы: 75
4.	Мәдәният объектларын жайлаштыру һәм мәдәният өлкәсендә хезмәт күрсәтү			
4.1	Мәдәни-тамаша учреждениеләре биналарының һәм алар янәшәсендәге территорияләренң инвалидларның барлык категорияләренә һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә, аларның аерым ихтыяжларын һәм хезмәт күрсәтүләрен исәпкә алып, аларга махсус билгеләнгән парковка урыннары булдыру, биналарны пандуслар һәм башка махсус жайланмалар һәм жайланмалар белән жайландыру, биналарны мөгълүмәти таблицалар, "ярдәмче" чакырту кнопкасы белән жиһазлау, ишетү сәләте бозылган кешеләр өчен ишетүне арттыру өчен жиһазлар урнаштыру, инвалид коляскалары һәм янәшәсендәге урыннар өчен залларда утырту урыннары, шул ук дәрәжәдә аларны озага баручы заглар өчен өстәмә урын булган урын, өстәмә урын булган урын жиһазландыру, яки сылтау эте яки күчеп йөрү жайланмасы.	2021-2023 (ел саен)	Башкарма комитет	2021 - 50 2022 - 50 2023 - 50 Барлығы: 250
4.2	Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә тоткарлыксыз үтәп керү өчен өстенлекле китапханә учреждениеләре биналарының һәм алар янәшәсендәге территорияләренң аларның аерым ихтыяжларын исәпкә алып яраклаштырылуы: - бинага керү юлында пандуслар урнаштыру һәм яңадан жиһазлау; - бинаны поручнялар, ашыгыч чакыру кнопкалары белән жиһазлау	2021-2023(ел саен)	Башкарма комитет	2021 ел-35 2022 ел-35 2023 ел-35 Барлығы: 105

4.3	Инвалидлар, шул иһәптән инвалид балалар катнашында мөдәният өлкәһендә район фестивалләре, ижади конкурслар һәм башка чаралар үткәру	2021-2023(ел саен)	ТР Хезмәт, халыкны эш белән тәәмин итү һәм социаль	2021 ел-2022 – 2022 еллар 2023 ел-20 Барлығы: 60
5.	Белем бирү учреждениеләре биналарын (урыннарын) адаптацияләү һәм белем бирү хезмәтләрен күрсәтү			
5.1	Инвалид балаларга, аларның аерымы ихтыяжларын иһәпкә алып, киртәләрсез үтәп керү өчен гомуми белем бирү учреждениеләре биналарын жайлаштыру: биналарны пандуслар һәм башка махсус жайланмалар белән жиһазлау, санитар-гигиена бүлмәсе жиһазлары, биналарны мәгълүмати таблицалар, "ярдәмче" чакырту кнопкасы белән жиһазлау, ишетү сәләте бозылган инвалидлар өчен ишетүне арттыру өчен жиһазлар урнаштыру, белем бирү учреждениеләрен махсус, шул иһәптән компьютер, жиһазлар белән тәәмин итү, инвалид балалар өчен туры килә торган компьютер технологияләренә керү мөмкинлегә бирү, тормыш эшчәнлеген чикләүне иһәпкә алып инвалидларны укуту	2021-2023 ел	ТР Төзөлеш, архитектура һәм ТКХ министрлығы, ТР Мәгариф һәм фән министрлығы	2021 г-100 2022 ел-100 2023 г-100 Барлығы: 300
3. Интернет адаптациясе - элементә ресурслары һәм жайланмалары, шулай ук мәгълүматлаштыру һәм элементә өлкәһендә хезмәтләр				
1.	Чүпрәле муниципаль районының Интернет чөлтөрендә күрү буюнча инвалидларның аерымы ихтыяжларын иһәпкә алып жайлаштыру, шул иһәптән: инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен жайлаштырылган электрон рәвештә муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру, белешмә материалларын, шул иһәптән «Кайнар линияләр» һәм ашыгыч ярдәм хезмәтләре турында мәгълүматны да кертәп, инвалидлар өчен мөмкин булган урыннарда, шул иһәптән вебсайтларда урнаштыру-	2021-2023 еллар.	Башкарма комитет ТР сәнагәт һәм сәүдә министрлығы, ТР Хезмәт,	
2.	Халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәрен иһәпкә алып, ашыгыч хезмәтләренә дә кертәп, мәгълүмати хезмәтләргә үтөмлелекне тәәмин итү	2021-2023(ел саен)	ТР сәләмәтлек саклау	

3. Мәденият учреждениеләре базасында үткәрелә торган ижтимагый чараларда һәм жьельшларда күрсәтелә торган ишетү буенча инвалидларның тиешле ярдәмче ишетү жайланмалары белән тәэмин итү	2021-2023 ел	МКРТ, ТР МКС	2021 ел-15 2022 ел-15 2023 г-15 Барлыгы: 60
4. Көндөлек товарлар белән сәүдә объектларының жайлашуы			
1. Инвалидларга һәм халыкның башка аз мобильлеле төркемнәренә, аларның махсус ихтыяжларын һәм хезмәт күрсәтүләрен исәпкә алып, тоткарлыксыз керү өчен сәүдә биналарын һәм аларга якын территорияләргә адаптацияләү: - бинага керү юлында пандуслар урнаштыру һәм яңадан жиһазлау; - бинаны поручнялар, ашыгыч чакыру кнопоклары белән жиһазлау; - Парковка урыны жиһазлары	2021-2023 ел	Бюджеттан тыш акчалар	2021 г-100 2022 ел-100 2023 г-100 Барлыгы: 300
5. Мөмкинлекләре чикләнгән кешеләргә карата жәмгыятьнең толерант мөнәсәбәтен формалаштыру			
1. Белем бирү учреждениеләрендә инвалидларга карата толерант мөнәсәбәт формалаштыруга, аларның үзенчәлекләрен хөрмәт итүгә юнәлдерелгән тәрбия эшен оештыру	2021 -2023 еллар	Мегариф бүлгә	
2. Инвалидларга карата толерант мөнәсәбәт формалаштыру процессына дини - конфессияләр жәлеп итү	2021-2023 ел	дини - конфессияләр (киләшү буенча),	

Эшләр белән идарә итүче:

Д.Р. Сабиржанова